ЗАПАДНЫЙ ВЕСТНИКЪ

№ 779 Четвергъ, 20 февраля 1912 г. № 779

Выходитъ въ Четвергъ.

Подписная цѣна: на 1 годъ 5 р., на 6 мѣс. 2 р. 50 к., на 3 мѣс. 1 р. 25 к. Съ доставкой и пересылкой: на 1 годъ 6 р., на 6 мѣс. 3 р., на 3 мѣс. 1 р. 50 к. Подписка принимается во всѣхъ городахъ Имперіи, а также въ Константинополѣ, Софіи, Бѣлградѣ, Парижѣ, Берлинѣ, Вѣнѣ, Римѣ, Лондонѣ, Нью-Іоркѣ и Буэносъ-Айресѣ.

Адресъ редакціи: Ул. Ленина, 15, кв. 7, Ленинъ-Горскъ.

Объявленія принимаются по таксѣ, установленной для каждой мѣстности.

Адресъ конторы: Ул. Ленина, 15, кв. 7, Ленинъ-Горскъ.

Редакторъ-издатель Ив. Ив. Ивановъ.

Отвѣтственный редакторъ Ив. Ив. Ивановъ.

Типографія Ивановыхъ, Ленинъ-Горскъ.

ЗАПАДНЫЙ ВЕСТНИКЪ

Выходитъ въ Четвергъ.

Подписная цѣна: на 1 годъ 5 р., на 6 мѣс. 2 р. 50 к., на 3 мѣс. 1 р. 25 к. Съ доставкой и пересылкой: на 1 годъ 6 р., на 6 мѣс. 3 р., на 3 мѣс. 1 р. 50 к. Подписка принимается во всѣхъ городахъ Имперіи, а также въ Константинополѣ, Софіи, Бѣлградѣ, Парижѣ, Берлинѣ, Вѣнѣ, Римѣ, Лондонѣ, Нью-Іоркѣ и Буэносъ-Айресѣ.

Адресъ редакціи: Ул. Ленина, 15, кв. 7, Ленинъ-Горскъ.

Объявленія принимаются по таксѣ, установленной для каждой мѣстности.

Адресъ конторы: Ул. Ленина, 15, кв. 7, Ленинъ-Горскъ.

Редакторъ-издатель Ив. Ив. Ивановъ.

Отвѣтственный редакторъ Ив. Ив. Ивановъ.

Типографія Ивановыхъ, Ленинъ-Горскъ.

Выходитъ 5 раз. въ недѣлю.

სამკურნალო

სპეციალისტ სამხედრო ექიმებისა გარედან მოსიარულე ავადმყოფთათვის. ვანქის დი. ქ.-ზე, № 3, ალექსანდრეს ბაღის მახლობლად. ტელეფონი № 483.

ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ავადმყოფთა მიღება 9½-დან 5 ს.-დე.

ახპისოვი. ცხვირ., ყელ. და ყურისა. ყოველ-დღე. 1—2 საათამდე.

ბარგუთინსკი, შინაგ., ბავშვ. ყ.-დღ. 10 ს. ½ ს.

ახვლედიანი შინაგან ნეიულ. საბავშ. ყოველ დღე საღამოს 3—4 ს.

ბოყოვსკი. შინაგ. საბავშ. ორშაბ. ოთხ. შაბ. პარასკევ. საღამ. 4—5 ს.

მონსე. ბავშ. და შინაგ. ავად. ორშ., ოთხშ. და პარასკ. 2—3 საათ.

ნოვიცკი. ქალთა ავად., ყ.-დ. 1—2 ს,

კობლამკაროვი. ქალ. ავად. ყ.-დღ. 12—2 საათ.

უკლადნიკოვი. შინაგ. ავად. სამშ., ხუთშაბ. და შაბათ. 4—5 საათ.

თეთრაძე. სიფ., ვენერ., კან. ყ.-დ. 1—3 ს.

ჩუდნოვსკი ი. ნერვ., სულ., ელექტროთერაპია, ყ.-დღე გარდა კ.-უქმისა 11½—12½

რუდენკო. შინაგ. ავად. კონსულტანტი ხუთშ., კვ. 3—4 ს.

ვესელოვზოროვი ქირურგ. ავად. ყოველ დღე, გარდა კვირ. დღ., 3—4 საათ.

ერმოლაევი—ბავშვ., შინაგან. ყ.-დღ. 1-2 ს.

იოსელიანისა ქალ. ავად., ორშ. ოთხშ., პარასკ., კვირ. 11—12 საათ.

ბესსერი შინაგ., ნევრ.-ავადმ. — სამშ., ხუთშ., შაბ. კვ. 2—3 ს.

ბაგდოევისა, კბილ. ყ.-დღე 3—5 ს.

ლიმონი. კბილ. ყ.-დღ. 11—12 ს.

შამაში, ქირურგ. ავადმყ ყ დღ., კვ. გარ და 11½ 2½ ს.

კუნთებში შეუშხაპუნებენ და ძარღვებში შეუშვებენ „606"-ს

საღამოს 5—7 საათამდე.

კონსულტანტი ხირურგ. ავადმყ. დამსახურ პროფეს. საიმპერ. სამხ. მედიკ. აკად. პროფ. მ. ს. სუბოტინი ორშ., ხუთშ. 3—4 საათ., წიდაწინვე ჩაწერით. 366.

ელექტრონისა და რენტგენის სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშიხვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ. № 20. წ. 2022

ექიმი ი. ი. გერიშვილი სწამლობს **ხაშარდე** ორგანოთა, **ათაშანგია** და **კანის** ავადმყ.; **გასხერმანის** რეაქციით იკვლ. ათაშანგ. მოწამლ. სისხლს. მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელისაბედ.** ქ., № 94, საფოსტო განყოფი. პირდა პირ. 530

ექიმი ი. ქ. აბაკელია იღებს **შინაგან** და **ბავშვთა** სნეულებიან ავადმყოფებს ყოველისაბედის ქ. № 7, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ. 789

ექიმი ს. ი. ბძელიშვილი იღებს ავადმყოფებს შინაგნეულ და ვენერიულ ავადმყოფებს, დილით 9—12 ს. და საღამოს 6—8 ს. დ ი დ უ ბ ე, საგურამოს ქუჩ. № 21, სახლი ხრამელაშვილისა. 1411

ქართული პრესა

ჩვენს იდეიურ მოწინააღმდეგეებს სრულიად აერიათ გზა-კვალი: დაავიწყდათ თავიანთი პროგრამაც, როძელიც განსაზღვრულ მიზნებს უსახავს, დაავიწყდათ საზოგადო მიზნები მთელი ოპოზიციისა. მათ მხოლოდ დეპუტატი გელოვანი გაეჩხირათ ყელში, ვერ ძოუნელებიათ. აი, მაგალითად, რასა სწერს „მერცხალი":

„ამას წინად ტფილისის გაზეთებში განსაკუთრებული დებეშით გადმოცემული ცნობა იყო დაბეჭდილი: დეპ. გელოვანის თაოსნობით კავკასიის დეპუტატებს შეკითხვა შეაქვთ სახელმწიფო სათათბიროში, რატომ არაფერი სთქვა პრემიერ-მინისტრმა თავის დეკლარაციაში კავკასიაში შემოსაღებ რეფორმებზეო".

ამ ცნობაში ეჭვი შეაქვს „მერცხალს" და სწერს:

„არსებითად შეკითხვა ეკუთვნის მათ, ვინც მას პირველად აწერს ხელს და ვინც ამიტომ იღებს ხმას მის დასასაბუთებლად: ასეთი დასაბუთება ამ შემთხვევაში მოგვცა კ. ჩხეიძემ. ცხადია შეკითხვაც მისი ტ მათ თანამოაზრეთა საქმეა".

კატეგორ ულად ვაცხადებთ, რომ ეს მართალი არ არის. შეკითხვას პირველად ხელი უწერია დეპ. გელოვანს. წაიკითხეთ სტენოგრაფიული ანგარიში და დარწმუნდებით. დეპ. გელოვანმა არ ილაპარაკა მხოლოდ იმიტომ რომ აღუთქვეს, უკაბათოდ მივიღებთ შეკითხვასაო. ასეც მოჰხდა. შეკითხვა უკამათოდ მიიღეს. თუ ჩხეიძემ, მიუხედავად იმისა, რომ შეკითხვაზე ხელის მოწერა არ მოისურვა, მაინც ილაპარაკა, ეს ჩვეულებრივი ხრიკია. ჩხეიძე რომ გულწრფელი ყოფილიყო, შეკითხვასაც მოაწერდა ხელსა. მაშ, რად დასჭირდა „მერცხალს" ცხადი ტყუილის თქმა? ესეც, რა თქმა უნდა, ჩვეულებრივი ხრიკია.

ახალი ამბავი

ტფილისი

◆ **ქალაქის გამგეობის** კრებები დღეის შემდეგ მოხდება: სამშაბათობით, საღამოს 8 საათიდან, ხუთშაბათობით და შაბათობით ნაშუადღევის 1 ნახ. საათიდან. სამშაბათობით გამგეობა გადაარჩევს ყველა განყოფილებიდან მიღებულ მოხსენებებს. ხუთშაბათობით გაარჩევს მეორე და მესამე განყოფილების მოხსენებებს და საქმეებს ხოლო შაბათობით პირველ და მეოთხე განყოფილებებისას.

◆ **ტრამვაის დაჯარიმება.** ქალაქის გამგეობამ ტრამვაის დირექცია კიდევ 1,025 მან. დააჯარიმა რადგანაც 12-დან 24 ნოემბრამდე ტრამვაის ლიანდაგები არ დაუგვევინებია.

◆ **სასანიტარო დათვალიერება.** 1-დან 15 ქრისტეშობისთვემდე ქალაქის სანიტარებმა დაათვალიერეს: ოლგისა, ყორღანოვისა, სლეპკოვისა, იოანნე ღვთისმეტყველისა, წყნეთისა, მოსკოვისა და ბელინსკის ქუჩები, ვერის დაღმართი, ტკვრის ნაპირები, ხევები და ცარიელი ადგილები. ბევრგან სასანიტარო წესების დარღვევა აღმოაჩინეს და დამნაშავენი სამართლში მისცეს.

— 15 ამ თვეს მუხრანის ხიდზე და მის ახლო-მახლო მდებარე სახლების ეზოებში დიდი სიბინძურე აღმოაჩინეს და დამნაშავეთ სამართალში აძლევენ.

◆ **ტრამვაის გამოსყიდვა.** ქალაქის გამგეობის შეკითხვაზე ბელგიის უსახელო საზოგადოების გამგეობამ უპასუხა, ვადის გასვლამდე ტრამვაის გამოსყიდვაზე ლაპარაკი შეუძლებელია იმ დრომდე, ვიდრე გამგეობა დაახლოვებით მაინც არ შეიმუშავებს იმ პირობებს, რომლითაც ტრამვაის გამოსყიდვა სურსო.

◆ **ქალაქის თვითმმართველობის შენობის გათბობა.** ქალაქის საბჭოს სარევიზიო და საფინანსო კომისიისა და ქალაქის გამგეობის შეერთებულმა კრებამ დაადგინა, ქალაქის თვითმმართველობის შენობა მომავალში წყლით გაათბონ. ამ საქმეს ითხოვს. 10,500 მან. 1913 წლის ხარჯთ-აღრიცხვაში შეაქვთ, ხოლო დანარჩენი—1914 წლისაში. განზრახულია, აგრედვე წყლით გაათბონ არამიანცის სახელობის საავადმყოფოს პროზექტურა. ეს საქმე 7,000 მან. ხარჯს მოითხოვს.

ჩქარის სამკურნალო დახმარების ამომჭენ სადგურის თაობაზე შეერთებული კრება ჰქონდა ქალაქის გამგეობასა და ქალაქის საბჭოს საფინანსო და სარევიზიო კომისიებს. კრების ერთი ნაწილი ამტკიცებდა, საკმარისია ქალაქმა წელიწადში 1,500 მან. აღმოუჩინოს სადგურსაო. ხმის უმეტესობით მიღებულ იქმნა მოწინააღმდეგეთა წინადადება: სადგური გადავიდეს ქალაქის ხელში და ამის შესანახად წელიწადში 4,500 მან. გადაიდოს.

◆ მიღებულ ჩვეულებასამებრ, ამ თვის 28 საღამოთი გაიმართება **შობის ხე** სულით **ავადმყოფთ თავშესაფარში** (კოჯრის ქ. №. 15). ამ საღამოს გაიყიდება სულით ავადმყოფთა ნამუშევარი. შესვლა შეძლება თავშესაფარის ადმინისტრაციის ნებართვით.

◆ ქართულ გიმნაზიასთან არსებულ **უფასო სასადილოს სასარგებლოდ ქ-ნმა ელენე მიხეილის ასულმა სუხადოლსკისამ** შესწირა 100 მანათი და ყოველწლიურად აღუთქვა ამდენივე დახმარება. **კნ. დარია რამაზის ასულმა ჭავჭავაძისამ** შესწირა 10 მ., **ბ-ნმა კვეზერელმა-კოპაძემ 25 მ.**

◆ მეფის მოადგილის კანცელარიის დირექტორი **ნ. ლ. პეტერსონი** პეტერბურგიდან ტფილისში ხვალ დაბრუნდება.

◆ **ქალაქის სტიპენდიები** განთავისუფლდა: ვაჟთა პირველ გიმნაზიაში—1, დედათა პირველ გიმნაზიაში—2 და დედათა მეორე გიმნაზიაში—3.

◆ კავკასიის სამოსწავლო **ოლქის მზრუნველი ბ-ნი რუდოლფი** ტფილისში დაბრუნდა და თანამდებობის აღსრულებას შეუდგა.

◆ 18 ქრისტეშობისთვეს ტფილისში დაბრუნდა კავკასიის სამოო სამართველოს უფროსის თანამდებობის აღმასრულებელი **სამთო ინჟენერი ჟაკი.**

◆ დღეს, ტფილისის სამუსიკო სკოლის დარბაზში გაიმართება პირველი **სამუსიკო საღამო** ამ სკოლის ღარიბ მოწაფეთა სასარგებლოდ.

◆ ამ ჟამად ტფილისში გახსნილია **საგიმნასტო კურსები** სამუშაო სასწავლებელთა მასწავლებელთათვის კურსებზე 69 მსმენელია, 34 ქალი, 35 კაცი. კურსები ამ თვის 31 დასრულდება.

◆ **ტფილისის ბაზარზე** დათვის ხორცი იყიდება—12—15 კ. გირვანქა, გარეული ბატი თითო მანეთად, ტყის ქათამი 70—80 კ., ხოხობი 1 მან. 50 კ., 2 მ, თურაქი 1 მ. 20 კ. —1 მ.—50 კ.-დე, ძუძუ ნასხლეტ ხოხოს ხორცი გირვანქა 25 კ. დეკეული 15 კ.

◆ **რომანოვთა გვარეულობის 300 წლის იუბილეს აღსანიშნავად** საბირჟო კომიტეტმა დაადგინა: 1) გადიხადოს 21 თებერვალს სადღესასწაულო პარაკლისი, 2) კითხვები გამართოს საკომერციო სასწავლებლებში, 3) უფასო სადილები გამართოს მუშათათვის 4) უფასოდ დაარიგოს 500 ცალი წივნაკი: „რუსეთის ისტორია რომანოვთა მეფობის დროს".

◆ სახაზინო პალატისა და ტფ. ხაზინის არქივის ძველი ჩაღალდები საჯარო ვაჭრობით იყიდება სახაზინო პალატა ქალაქის გამგეობას შეეკითხა, რა ღირს ქაღალდი ფუთობითაო.

წვრილი ამბები.

◆ შეიპყრეს პლატონ დავითის ძე საგანაძე და არტემ ნესტორის ძე ფირაძე; მათ განეზრახათ ქურდობა იმ დროს, როდესაც „ორიანტს" ცეცხლი ეკიდა.

◆ ქუთაისის გუბერნიის მცხოვრებ არსენ გეორგის ძე ცირიკიძეს 26 ოქტომბერს თავის სახლში დაეცა სამი ბოროტ-გამზრახველი. ცირიკიძე დასჭრეს და 25 მ. გაიტაცეს. ერთი იმათგანი, ალიჩავა, ამ დღეებში თითონ გამოცხადდა პოლიციაში.

◆ ჩერქეზიშვილის ქუჩაზე მცხოვრები იოსებ სპირდონის ძე გუნცაძე 18 ქრისტეშობისთვეს ბოროტგანზრახველებმა გასძარცვეს. წაიღეს 93 მ. ნივთი. ეჭვით შეიპყრეს დავით ნუკრაძე, ალექსანდრე კამკაძე ილარიონ ფრეუცაშვილი ღ მისი შვილი.

საზოგადოებანი და კრებები

◆ **კავკასიის სასოფლო ა-მეურნეო საზოგადოების** წევრთა დღევანდელი საერთო კრება ა. ა. ქალანთარისა და მ. ა. ვასილიევის მოხსენებას მოესმინა.

◆ **სახლის პატრონთა და მდგმურთა საზოგადოების** წევრთა საგანგებო კრება მოხდება 27 ქრისტეშობისთვეს, დილის 11 საათზე, ქალაქის გამგეობის სადგომში. განხილული იქნება, სხვათა შორის, 1913 წლის ხარ. თ-აღრიცხვის პროექტი.

◆ **საბირჟო კომიტეტის** კრება დღეს, საღამოს 7 ნახ. საათზე მოხდება.

სასწავლებლებში

◆ **ტფ. საბაღოსნო სასწავლებელთან** საზაფხულო სამეურნეო კურსები არსდება სოფლის მასწავლებელთათვის.

სოფლეხთა ცხოვრება

◆ **პანაშვიდი.** გუშინ, ნაშუადღევის 2 საათზე, სომეხთა ცნობილ მწერლის გ. არწრუნის გარდაცვალები 20 წლის თავზე, განსვენებულის საფლავზე, ხაჯივანქის სასაფლაოზე, გადახდილ იქმნა პანაშვიდი, რომელსაც დიდძალი ხალხი დასწრო.

გ ო რ ი.

◆ კვირას, 23-ს ქრისტეშობისთვეს ქ. გორში დანიშნულია **ქართველ მანდილოსანთა კრება** მოსალაპარაკებლად იმაზე, თუ როგორ შეეგებნენ სასიქადულო **მსახიობის ალექსი მესხიშვილის** იუბილეის.

თელავი.

◆ 15 ქრისტეშობისთვეს ქალაქის საკრებულო ტაძარში ქ. შ. წ. კ. საზ. თელავის განყოფილების და თავად-აზნაურობის წინამძღოლის თაოსნობით, ქალაქის სამღვდელოებამ დეკანოზ ი. შიუკაშვილის მეთაურობით გარდაიხადა პანაშვიდი ჩვენში ცნობილ საზოგადო მოღვაწის **თავ. იური მიხეილის ძე ჭავჭავაძის** სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს მრავალი ხალხი დაესწრო. შესაფერი სიტყვა წარმოსთქვა ბატონმა ივ. პაატაშვილმა, რომელმაც ნათლად დაასურათხატა განსვენებულის მოღვაწეობა.

◆ ქ. შ. წ. კ. საზ. თელავის განყოფილების გამგეობამ, მოისმინა რა თავის წევრის თავად **იური მიხეილის ძის ჭავჭავაძის** გარდაცვალების ამბავი, დაადგინა: გამოეცხადოს განსვენებულს **ქვრივს თანაგრძნობა,** დაავალოს თავმჯდომარეს თ. მ. ზ. ჭავჭავაძეს დაესწროს საზოგადოების მხრივ დაკრძალვას, გადაიხადოს პანაშვიდი და გვირგვინის ნაცვლად გამოუწეროს ყვარლის სასოფ. სკოლას ერთ-ერთი საყმაწვილო ჟურნალი და წ. კ. თელავის სკოლაში გაანთავისუფლოს სწავლის ფულისაგან სამი ბავშვი განსვენებულის სახელობაზე.

ჯუთაისი

◆ შავი ქვის საბჟომ იკისრა **სახჩერის ხიდის** დასრულება.

◆ სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის თანაშემწე ბ-ნი **სლავინსკი** დაბა ხონს გაემგზავრა. („იმერეთი").

კაცის დაჭრა

18 დეკემბერს, საღამოს 7 საათზე, ბარიატინსკის ქუჩაზე მდგარ პოლიციელს მოესმა ყვირილი „დაიჭი, დაიჭი!" პოლიციელმა დაინახა, რომ მისკენ მირბოდა ვიღაც უცნობი კაცი, დაიჭირა და საპოლიციო უბანში გაგზავნა. იგი აღმოჩნდა ოზურგეთის მაზრის მცხოვრები გიორგი სტეფანეს ძე წულაძე, რომელიც 3½ წელიწადი ციხეში იჯდა. აბრალებდნენ გორის ხაზინის გაძარცვის საქმეში მონაწილეობას, მაგრამ სასამართლომ იგი გაამართლა. სანამ დაიჭერდნენ, წულაძეს უმსახურნია ლაღიძის ლიმონათების ქარხანაში, იცოდა ქარხნის ყველა შესავალ-გასავალი. წულაძე 18 ქრისტეშობისთვეს, დილის მატარებლით ჩამოსულა და დაახლოვებით საღამოს 7 საათზე, შესულა ლაღიძის ლიმონადების ქარხნის კანტორაში. იქ დაჰხვედრია მხოლოდ ბუხჰალტერი კონსტანტინე ივანეს ძე ჩენკელი. ჩენკელს უკითხავს, რა გინდათო? წულაძეს უპასუხნია—ლიმონადიო. ჩენკელს წულიძე ბუფეტში გაუგზავნია, მაგრამ ამ დროს წულაძეს ამოუღია ფინური დანა და რამდენჯერმე დაურტყავს. ჩენკელი ეწინააღმდეგებოდა იმ დრომდე, სანამ გონება არ დაჰკარგა. ხმაურობაზე ხალხი მოცვივდა. წულაძე გაიქცა, მაგრამ ბარიატინსკის ქუჩაზე შეიპყრეს. ექიმის სიტყვით, ჩენკელის ჭრილობა საშიში არ არის. წულაძე გამოტყდა.

ვარლამ გელოვანს

ამ ერთის თვის წინად, როდესაც [illegible] მოვალეობის ასასრულებლად, რომელიც დაგავალათ თქვენმა ქვეყანამ, გზაში პატარა ვაჟი გაგიხდათ ავად და იძულებული იყავით ბაქოში მიგიტოვებინათ ავადმყოფი ყმაწვილი მეუღლესა და ნათესავთა ხელში, ხოლო თქვენ კი, დაჩაგრულის გულით, დეპუტატის მოვალეობის ასასრულებლად გასწიეთ პეტერბურგში, სადაც მხნედ და პირნათლად შეუდექით თქვენი ქვეყნის მიერ დაკისრებულ საქმის თაძარიგს. კმაყოფილების გრძნობით ვიმსჭვალებოდით, ვადევნებდით რა თვალს ამ თქვენს გარჯასა და მუშაობას, რომელსაც აწარმოებდით მედგრად და სინდისიერად, მიუხედავად იმისა, რომ თქვენივე მრძმეები, სხვა ჯგუფის წარმომადგენელნი, წინააღმდეგობას გიწევდნენ და სცდილობდნენ თქვენი სახელის გატეხას რუსეთის საზოგადოების წინაშე.

მაგრამ ამავე დროს ამბავი მოგვდიოდა, რომ თქვენი ავადმყოფი პატარა ვაჟი შვილი განსაცდელში იმყოფება და მისი მორჩენის იმედი აღარ არის. ვგრძნობდით კარგად, როგორ უნდა შეწუხებულიყო თქვენი მამობრივი გული ამ უბედურების გამო, მაგრამ თქვენ ადგილს არ იცვლიდით და მიუხედავად იმისა, რომ მომაკვდავი შვილი გეგულებოდათ ბაქოში, თქვენს საქმეს და მოვალეობას არ უღალატეთ და გაორკეცებულის მხნეობით უძღვებოდით მას. მხოლოდ ეხლახანს, დღესასწაულების ჯამო საქმეებისაგან განთავისუფლებული, გაეშურეთ თქვენი ავადმყოფის სანახავად. მაგრამ, საუბედუროდ, უარესი მწუხარება მოგელოდათ. თქვენი საყვარელი შვილი გარდაცვლილა და თქვენ მხოლოდ მის ხულთა-ბრძოლას ჩაუსწარით ბაქოში.

ეს ამბავი ჩვენამდეც მოვიდა. და გვერწმუნეთ, ძვირფასო ვარლამ, დიდად შევწუხდით და დავღონდით, ყველანი თქვენი ამხანაგნი და თანამოაზრენი. წრფილის გულით გიზიარებთ ჩვენს ძმურს თანაგრძნობას და ვიმედოვნებთ, რომ თქვენი თანამოაზრეთა ამ წრფელ თანაგრძნობაში ჰპოვებთ მცირედ ნუგეშს მაინც თქვენს დიდ მწუხარებაში. ჩვენ კი, ჩვენ ვამაყობთ თქვენის სიმტკიცით და მხნეობით, ვამაყობთ, რომ პირადმა მწუხარებამ ხელი არ შეგიშალათ თქვენი დიდი მოვალეობის ასრულებაში. და უეჭველია ის გარემოება, რომ ამ თქვენს სიმტკიცეში თქვენც ჰპოვებთ კმაყოფილებას, რამაც უნდა შეგმატოს ძალა და მხნეობა გასაჭირ დღეებში.

გითვლით ჩვენს გულითად სალამს და კიდევ ერთხელ ვიმედოვნებთ, რომ მწუხარება არ გასტეხს თქვენს გულსა და შრომასა და სამშობლოს წინაშე მოვალეობის აღსრულებაში კულავ ჰპოვებთ ძალას მომავალ მძიმე და პასუხსაგებ მოქმედებისათვის.

არჩილ ჯორჯაძე.

მცირე შენიშვნა

ბ. **ისარი** თავის საყურადღებო წერილში*) სხვათა შორის ამბობს: „ოჩხუმჩირეში მრავლად სცხოვრობენ ოსმალელი თათრები, რომელნიც დიდი ხნიდანვე ყოფილან აქა და მეგრულადა და აფხაზურადაც კარგად ლაპარაკობენ. ესენი აქ უფრო ვაჭრობასა და მეზღვაურობას მისდევენ"-ო.

იბადება საკითხი: ვინაა ეს მეგრულად და აფხაზურად მოლაპარაკე თათრები? რასაკვირველია, ნამდვილი თათარიც ადვილი წარმოსადგენია ლაპარაკობდეს მეგრულ-აფხაზურად, მაგრამ ოჩხმჩირეში მყოფი თათრები (უმრავლესობა მაინც) რომ ნამდვილი თათრები არ არიან, ეს ცხადზე უცხადესია. საქმე ის არის, რომ ორი სულ სხვა და სხვა კათეგორიის ცნება-სარწმუნოებრივი ღ ეროვნული-ეთნოგრაფიული—დიდი ხანია რაც ერთიმეორეში აირია და დღესაც ასე არევ-დარევით განაგრძობს სიარულს. თუ ამ ორ სხვა და სხვა ცნებათა არევ-დარევას თავს დავაღწევთ, ცხადად დავინახავთ, რომ ოჩხმჩირის „თათრები" თათრები არიან მხოლოდ სარწმუნოებით (ე. ი. მაჰმადიანები არიან), ეროვნებით კი **ლაზები** ანუ **ჭანები**, ეს ჩვენი უნიჰიერესი ძმები, ჩვენგან კარგა ხანია მივიწყებული და ალალბედზე მიგდებულია ოსმალეთის სასტიკ და უნაყოფო პოლიტიკურ - კულტურულ ველზედ. აქ დრო და ადგილი ნებას არ გვაძლევს ვრცლად შევეხოთ ჭანების ისტორიულ სვე-ბედს, მსურველი ცოტა რამეს ამის შესახებ ნახავს ჩემ წერილებში (იხ. „ნაქადული მოზრდილთათვის" 1911 წ., №№ 8, 9, 10), სადაც აგრედვე დასახელებულია წყაროები, რომლებითაც მე ვისარგებლე. აქ საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ ასეთი „თათრები ბლომად მოიპოება არა მარტო ოჩხმჩირეში, არამედ ბათომში, ფოთში, სოხუმში, საზოგადოდ, შავი ზღვის მთელ აღმოსავლეთ ნაპირზე და სამხრეთ რუსეთში. უცხოელი მოგზაურებიც, რომელთაც აწერილი აქვსთ ეს ადგილები, ძლიერ აქებენ აქაურ თათრების ნაოსნობაში, ზღვაურობას, ნამდვილად კი ყველა ეს თათრები ისეთივე „თათრები" არიან, როგორიც ქართველი კათოლიკენი „ფრანგები"-ა. ამ „თათრების" მეგრულ-აფხაზურად **კარგი** ლაპარაკი, გარდა იმისა რომ დიდი ხნით ცხოვრობენ ისინი სამეგრელო—აფხაზეთში, ბევრად იმითაც აიხსნება, რომ თვით ამ „თათრებს" თათრული ენის გარეშე აქვსთ თავისი საკუთარი დედა-ენა, ჭანური ანუ ლაზური, რომელიც ძლიერ უახლოვდება მეგრულს და მასთან ერთად შეადგენს **ტუბალ-კაინურ ჯგუფს იაფეტურ ენათა შტოსას,** და ამ შტოს კი რამოდენიმედ აფხაზურიც უახლოვდება. ჭანური ოჩხმჩირეშიც გაისმის: სამეგრელოსა და სამურზაყანოში ჩემი მოგზაურობის დროს ჩავწერე ერთი ჭანური ტექსი თვით ოჩხმჩირეში მცხოვრებ ლაზისაგან, რომელიც მოსულია აქ აზლაღაშიდან (ჭანეთშია ერთი ადგილი). საყავეში, სადაც ჩვენ ვიყავით, ბევრი ლაზი შემოვიდა. მე იმათ წაუკითხე წინად შეკრებილი, უკვე დაბეჭდილი ჭანური ლექსები და ზღაპრები. ძლიერ დაინტერესდნენ და კითხვის დროს მისწორებდნენ, ესა თუ ის სიტყვა ასე უნდა და არა ასეო. ოჩხმჩირეში ჩაწერილი ლექსი სათაურით „ბიჭი და ბოზო" (ვაჟი და ქალიშვილი) ცალკე დაიბეჭდა „საიმპერატორო სამეცნიერო აკადემიის უწყებებში" 1911 წ., გვ. 1123—1124. ოჩხმჩირეში გავიცანი რამოდენიმე ლაზი, სხვათა შორის ერთი ყმაწვილი—სევდალი ქელერჯიოღლი, რომელიც მშვენივრად კითხულობდა და სწერდა ქართულად, ხოლო სწუხდა ქართული წიგნების უქონლობას. აი აქ კი ჩვენი ზნეობრივი ვალია გადავუშალოთ დღეს ჩვენგან მოწყვეტილ ძმებს ქართული წიგნი, რომ იქ თითონ დაინახონ, რა იყვნენ, რა არიან და ან რა უნდა იყვნენ.

ლაზებთან კავშირის დაჭერა უფრო ადვილად [illegible] უფრო ნაყოფიერიც იქნება, ვინემ სხვა ჩვენს [illegible] ლაზებს ჩვენთან ეკონომიური დამოკიდებულება აქვთ: ბევრი მათგანი, ოსმალეთიდან მოსული, დიდი ხნობით ჩვენში რჩება და ვაჭრობას იწყებს, ბევრი დროებით გადმოდის, როგორც, მაგ., დურგლები და სხვა მოხელეები, ბევრიც მუდამ მოძრაობაშია, როგორც, მაგ., მეზღვაურნი. გარდა ამისა ჭანების მცირედი ნაწილი რუსეთის იმპერიის საზღვრებში ბინადრობს, **ჩხალა-წყლის** ხეობაში (ბათუმის ოლქის ართვინის მხარეში). აგრედვე საჭიროა და მოსახერხებელიც ლაზებსა და სტამბოლის ქართველთა შორის კავშირის დაჭერა. როგორც აკადემიკოს ნ. მარის ლაზისტანის აღწერილობიდან სჩანს, ლაზი-სტუდენტები ყოფილან სტამბოლის უმაღლეს სასწავლებელში და ფრიად საინტერესოა ვიცოდეთ, არის მათ და სტამბოლელ ქართველებს შორის ნაცნობობა და რამე კავშირი თუ არა.

იმ გარემოებამ, რომ ლაზები და ჩვენ სხვა და სხვა სარწმუნოებისა ვართ და სხვა და სხვა სახელმწიფოში ვიმყოფებით, არ უნდა დაგვაფიქროს და შეგვაჩეროს ერთმანეთის ხელის გასაწვდენად, სარწმუნოებრივი და სახელმწიფოებრივი ერთგვარობა სრულიადაც არ წარმოადგენს აუცილებელ პირობას მოქმე ტომთა შორის ერთ ეროვნულ თვითშემეცნებისა და სულიერი კავშირის დამყარებისათვის.

წინააღმდეგ შემთხვევაში ჭანებს სულ ცოტა დროში სრული გადაგვარება მოელით: დედა-ენას დღითი-დღე ჭკარგავენ და ივიწყებენ მამაკაცებს მათივე თქმით ეს „დიაცთა ენა" კიდეც ეთაკილებათ, თათრული უფრო მოსწონთ და ეხერხებათ და ხშირად თითონაც თავი თათრებად მოაქვსთ.

ცხადია, თუ ასეთი მდგომარეობა არ შეიცვალა, ჭანები,—ეს ერთი უძველესი ტომთაგანი, ლითონის დამუშავების გამომგონნი და კაცობრიობისათვის მისი გადამცემი,—ოავისი თავის ცნობას მთლად დაჰკარგავენ და ვეღარც სხვა ვინმე იცნობს მათ. **ი. ყიფშიძე.**

სასამართლო

პ. კალანდაძის საქმე.

ტფ. სამოსამართლო პალატის საგანგებო საკრებულომ წოდებათა წარმომადგენლების თანადასწრებით 18 დეკემბერს განიხილა საქმე პ. კალანდაძისა, რომელსაც ბრალად ედებოდა დანაშაული, აღნუსხული სისხ. სამ. დებულ. 129 მუხ. 1 ნაწ. მე-2 პუნქტში.

საბრალმდებლო აქტის მიხედვით საქმის ვითარება ასეთია: 1906 წელ ქალ. ტფილისში, სტამბა „შრომაში" დაიბეჭდა და გასასყიდად გამოვიდა ქართულ ენაზე კ. კაუტსკის ბროშიურა „ინტელლიგენცია და პროლეტარიატი", თარგმანი პ. კალანდაძისა. ეს თხზულება რუსულ ენაზე გასასყიდად აკრძალული იყო 1911 წელს. ავტორს ამ თხზულებაში გატარებული აქვს აზრები არსებულ წესწყობილების წინააღმდეგ.

ბეჭდვითი საქმეთა ტფილისის კომიტეტმა განკარგულება მოახდინა, რომ ბროშურა დაეჭირათ. ამის გამო, პოლიციმეტ ანტონის ძე კალანდაძეს 33 წლისა, ბრალად ედებოდა ის, რომ ქართულ ენაზე სთარგმნა და ხალხში გაავრცელა კ. კაუცკის ბროშიურა, სადაც გატარებულია აზრები, რუსეთის არსებულ წესწყობილების წინააღმდეგ. ამ ბრალდებას მხარს ვერ უჭერს, რადგანაც ბროშიურაში საუბარია მხოლოდ კაპიტალისტისა და მუშების განწყობილების თაობაზე. ამიტომ ბრალსა სდებს მხოლოდ 129 მ. მე-6 პუნქტის ძალით.

ნაფ. ვექ. **ბარათაშვილი.** ბრალდება არ არის დასაბუთებული. საჭიროა მთარგმნელის პიროვნების დამოწმება. ვინა სთარგმნა არ ვიცით. ეკითხებით—შენ სთარგმნეო? კალანდაძე გიპასუხებთ—უარით. და თუ ბროშურაზე პ. კალანდაძე სწერია, ხომ შეიძლება პავლე ან პოლიკარპე იყოს ან ფსევდონიმი.

ბარათაშვილის თანაშემწე. კალანდაძეს ბრალად ედება ბროშიურის გავრცელება სადაც ვითომ გატარებულია აზრები რუსეთის არსებულ წესწყობილების წინააღმდეგ. ამ ბრალდებას მხარს ვერ უჭერს, რადგანაც ბროშიურაში საუბარია მხოლოდ კაპიტალისტისა და მუშების განწყობილების თაობაზე. ამიტომ ბრალსა სდებს მხოლოდ 129 მ. მე-6 პუნქტის ძალით.

ნაფ. ვექ. **ბარათაშვილი.** ბრალდება არ არის დასაბუთებული. საჭიროა მთარგმნელის პიროვნების დამოწმება. ვინა სთარგმნა არ ვიცით. ეკითხებით—შენ სთარგმნეო? კალანდაძე გიპასუხებთ—უარით. და თუ ბროშურაზე პ. კალანდაძე სწერია, ხომ შეიძლება პავლე ან პოლიკარპე იყოს ან ფსევდონიმი.

*) იხ. „სახალხო გაზეთი" № 759.

გარდა ამისა კალანდაძე გამოცემის დროს აქ არ იყო. რაც შეეხება ბრალდებას არსებითად, ისიც უსაფუძვლოა. ვიღაცამ გადათარგმნა და გაავრცელა ბროშიურა, რომელშიაც მხოლოდ მეცნიერულად გარჩეულია საკითხი: როგორ იბადება ზედმეტი ღირებულება. მეცნიერულად ამტკიცებს ავტორი ვინ უნდა დაუპიროს მხარი სამუშაოს მომცემს და ვინ—მუშებს. ასე თუ დავაყენებთ საკითხს მაშინ ყველა სამეცნიერო ეკონომიურ ხასიათის წიგნის ავტორი დამნაშავის სკამზე უნდა დასვათ. უნდა აკრძალოთ პოლიტიკური ეკონომიურის სახელმძღვანელოები და სხვა. ამის გამო იგი თხოულობს ბრალდებულის გამართლებას.

საგანგებო საკრებულომ 15 წუთის თათბირის შემდეგ გამოიტანა განაჩენი, რომლითაც პ. კალანდაძე დამნაშავედ იქნო კაპიტალისტებისა და მუშებს შორის უთანხმოების გამომწვევ აზრების გავრკელებაში და ერთი თვის ციხე მიუსაჯა.

ამავე სხდომაზე პირველი სახელმწიფო სათათბიროს ნადეპუტატარი **ნოე ნიკოლოზის ძე ჟორდანიას** საქმის განხილვა დაიწყეს.

მას ბრალად ედებოდა ის, რომ 1911 წელს გამოსცა წიგნი „ჩრჩული ნაწერები“; ამ წერილებში ქანდარჩთა საგუბერნიო სამმართველომ დაინახა ხალხში რუსეთის არსებულ წესწყობილების დასამხობად გავრცელება და სამართალში მისცა ავტორი 129 მუხ. 1 ნაწილით.

ბრალდებულს იცავდნენ ნაფ. ვექილები: **ბროდსკი** და **კაჩუხოვი**.

მოწმე თავართქილაძე სასამართლოში არ გამოცხადდა.

ბრალმდებელის თანაშემწე მხარს უჭერს თხოვნას, რომ წერილები სრულებით იყოს გადათარგმნილი.

სასამართლომ ხანგრძლივი თათბირის შემდეგ დაადგინა: გამოუცხადებლობისთვის მოწმე თავართქილაძე დააჯარიმოს 100 მანეთით, საქმის განხილვა გადაიდოს და გამოწვეულ იქმნას თარჯიმანი წერილების გადასათარგმნელად.

ტფილისის ოლქის სასამართლოს მეორე განყოფილებაში, დღეს, 20 ქრისტიშობისთვეს გაირჩევა საქმე თავ. მ. ი. ჯამბაკურ ორბელიანისა, თავ. გ. ი. ამირაჯიბისა და სხვათა, რომელთა წინააღმდეგ კერძო საჩივარი აღძრა „ტფ. ლისტ.“ რედაქტორმა ქ. გ. ხაჩატუროვმა.

ტფ. სასამართლო პალატაში დღეს განიხილეს სააპელაციო საქმე, ოზურგეთის მაზრის უფროსად ნამყოფ ერმოლოვისა, ივანოვისა და სხვათა, („ასხაბადელები“), რომელთაც ოლქის სასამართლომ უკვე მიუსაჯა სასჯელი შუა-აზრის რკინის გზაზე ფოსტის გაძარცვისთვის.

მოუვერილი ამბები

ალაგირი. 8 ქრისტიშობისთვეს გვეწვია ძვირფასი სტუმარი, ყოვლად სამღვდელო ეპისკოპოსი დავითი. ქართველების სკოლაში ილოცა მწუხრი და ცისკარი, რომელსაც ბლომად დაესწრო აქაური ქართველობა, გალობდა ადგილობრივ ქართველ მოწაფეთაგან და უფროსებისგან შემდგარი გუნდი ბ-ნ მასწავლებელ გ. უტურაშვილის ლოტბარობით. ლოცვის შემდეგ ყოვლად სამღვდელომ მოკლე სიტყვით მიმართა დამსწრეთ და სხვათა შორის სთქვა: „ვიცი ძმანო, თუ რა აუტანელი უნდა ყოფილიყო თქვენი ცხოვრების პირობები, რომ მიგეტოვებინათ თქვენი სისხლით და ოფლით მორწყული მიწა-წყალი და გადმოსახლებულხართ უცხოთა შორის“...

სიტყვების დროს, ეპისკოპოზს ღაპა-ღუპით სცვიოდა ცრემლი, იგივე გამოიწვია მსმენელთა შორის. დასასრულ ურჩია, რომ ყოველ საზოგადო საქმეს, თანხმობით, ერთად ძმურად მოჰკიდონ ხელი, კეთილგანწყობილებაში იყვნენ მეზობელ ხალხთა შორის და სხვა.

მეორე დღეს ადგილობრივ ეკლესიაში სწირა 4 მღვდლის და ორ მთავრის თანამწირველობით, ერთი ღვდელთაგანი ქართველი იყო—მამა გაბრიელ ბოჭორიშვილი, დანარჩენი რუსები და ოსები. ამ წირვას ურიცხვი მლოცავი მოაწყდა, როგორც ქართველები, ისე რუსები და ოსები. ღვთის მსახურება და გალობაც სამ ენაზე იყო.

ამ წირვაზედაც სთქვა ქადაგება რუსულად საზოგადო ხასიათისა. წირვის შემდეგ ქართველების სკოლაში გაუმართეს დიდებული სადილი, ამ დროს სცენაზე მგალობელთა გუნდმა მწყობრად შეასრულა რამდენიმე ქართ. სიმღერა. 10 ქრისტიშობისთვეს მეცადინეობის დროს ინახულა სამი სასწავლებელი: ქართველებისა, რუსებისა და ოსებისა. აგრედვე ინახულა რამდენიმე ქართველის ოჯახი და 11 ქრისტიშობისთვეს დიდის მადლობით გამოემშვიდობა. **სტუმარი.**

საკანონმრეგლო დაწესებულებაში

კადეტების ფრაქციის ფორმულა.

კადეტების ფრაქციამ შემდეგი ფორმულა შეიმუშავა მორიგ საკითხებზე გადასასვლელად: „რაკი მოისმინა მთავრობის განცხადება, და სცნო, რომ სრული და თანდათანი განხორციელება 17 ოქტომბრის მანიფესტით გამოცხადებულ დებულებათა ყოველად შეუძლებელია 3 ივნისის 1907 წლ. კანონისა და სახელმწიფო საბჭოს საფუძვლის შეუცვლელად, აგრედვე მთავრობის განზრახვათა ქვეყნის სურვილთან შეუთანხმებლად—სახელმწიფო სათათბირო ურჩევს მთავრობას ხალხის წარმომადგენლებთან ერთად შეუდგეს სახელმწიფოს ძირითადისა და უსაჭიროეს მოთხოვნილებათა განხორციელებას და გადადის მორიგ საკითხებზე“.

ოქტომბრისტთა შორის.

ოქტომბრისტების ფრაქციის სხდომაზე მხჯელობა იყო მორიგ საკითხებზე გადასასვლელ ფორმულის შესახებ. კამათის შემდეგ დაადგინეს, რომ საკუთარ ფორმულას ნუ შეიტანენ და კენჭის ყრის დროს მხარი დაუჭირონ პროგრესისტების ფორმულას, რომელიც უფრო უახლოვდება იმ პოზიციას, როგორსაც ოქტომბრისტები ადგანან მე-4 სათათბიროში.

სამასწავლებლო ინსტიტუტის რეფორმა.

სხვა და სხვა ფრაქციის დეპუტატებმა სახელმწიფო სათათბიროში შეიტანეს სამასწავლებლო ინსტიტუტის რეფორმის კანონ-პროექტი, რომლის აზრითაც სწავლის დრო ოთხ წლამდე გრძელდება და არსდება ახალი განყოფილებანი; ლიტერატურული-ისტორიული, ფიზიკურ-მათემატიკური და საბუნების-მეტყველო-ისტორიული. ამას გარდა განზრახულია ზოგიერთი კურსის გაფართოვება ახალი საგნების შემატებით, მოწაფეებს უფლება ეძლებათ, შესაფერი ეგზამენის დაჭერით, უნივერსიტეტში შესვლისა.

გალკანეთის ომი

დეპეშები.

18 ქრისტიშობისთვე.

საზავო მოლაპარაკება.

ლონდონი. ბალკანეთის დელეგატები ებაასნენ რეიტერის კორესპონდენტს. დელეგატებს უთქვამთ: ოსმალეთის დელეგატებს ზავის პირობის უმეტესი ნაწილი დიდ სახელმწიფოთ უნდა გადაეცეს გადასაწყვეტადაო; გარნა საზღვარის საკითხი ბულგარეთმა და ოსმალეთმა საბოლოოდ უნდა გადასწყვიტოსო. როცა ოსმალეთის დელეგატებმა სთხოვეს, განეხილათ ზავის პირობების მეორე ხარისხოვანი საკითხები, მოკავშირე დელეგატებმა წინადადება მისცეს წერილობით გადმოეცათ შეცვლილი პირობები. ამის გამო ოსმალეთის დელეგატებმა ითხოვეს საკითხის განხილვა სხვა დროსთვის გადაიდოს, რადგანაც საკმაო რწმუნებულება არ ჰქონდათ. მოკავშირე დელეგატებმა დაინახეს, რომ მოწინააღმდეგე დელეგატები განზრახ აჭიანურებენ მოლაპარაკებას. მათ გადასწყვიტეს ოთხშაბათს მოსთხოვონ გადაჭრილი პასუხი. ამ მოთხოვნილების რედაქცია ულტიმატუმის ხასიათისა იქნება.

სტამბოლი. პორტაში ირწმუნებიან, რომ ოსმალეთის სახელმწიფოს თხოვნით დიდი სახელმწიფონი ჩაერევიან მოლაპარაკებაში ზავის ჩამოგდების დასამყარებლად.

სოფია. „მირი“ გულისწყრომას აცხადებს ოსმალეთის დელეგატების ტაქტიკის წინააღმდეგ. გაზეთის სიტყვით, თუ ოსმალები განზრახ გაჭიანურებენ საზავო მოლაპარაკებას, მოკავშირე სახელმწიფონი შეჰსწყვეტენ კონფერენციას და იარაღით ჩამოაგდებენ მშვიდობიანობას. მოკავშირე სახელმწიფონი სცდებიან ოსმალეთსა და ბალკანეთს შორის ზღვა დასდვან საზღვრად ეს ბუნებრივი. საზღვარი მოსპობს ყოველ გვარ მოლაპარაკებას, და ხელშეუკვრელობითაც მშვიდობიანობა დამყარდებაო. მოკავშირენი ამ საშუალებას გაურბოდნენ, მაგრამ თუ ოსმალები თავიანთ სიკერპით გამოიწვევენ საქმის გართულებას, ბალკანეთი პასუხის მგებელი არ იქნებაო.

საბერძნეთი და ოსმალეთი.

ათინა. გენერალი საპუნზაკისი დეპეშით იტყობინება, რომ მარცხენა ფლანგზე ყუმბარების სროლა მოხდა, მოპირდაპირენი უკუვაქციეთო.

გაზეთებიდან.

სამშვიდობო მოლაპარაკება.

ლონდონიდან „რუსკოე სლოვოს“ ატყობინებენ: იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ სამშვიდობო მოლაპარაკება უშედეგოდ არ გათავდება. უთანხმოების გამოიწვევს ორი საკითხი: 1) კუნძულებისა, რომელიც ამრიგად გადასწყდება: ოსმალეთი უარს ეტყვის მოკავშირეებს იმ ოთხი კუნძულის მითვისებაზე, რომელიც დარდანელის შესავალთან მდებარეობს, ხოლო მოკავშირენი დაუთმობენ ამ კუნძულებს; რაც შეეხება მცირე აზიის სანაპიროებთან მდებარე კუნძულებს, შესაძლებელია მათი ბედი კომპრომისით გადასწყდეს—ოსმალეთის მთავრობა დასთმობს ამ კუნძულებს მხოლოდ იმ პირობით, თუ მისმა ახალმა პატრონებმა არ გაამაგრეს იგინი. კრიტეს შესახებ კამათიც კი არ იქნება, ხოლო კუნძული თაზოსი სახელით ეგვიპტის ქედივს ეკუთვნის. ბულგარელებს თავისთვის უნდათ იგი, მაგრამ მისი ბედი დაპყრობილ ქვეყნების გაყოფის დროს გამოირკვევა. იმ კუნძულების საკითხს კი, რომლიც ახლა იტალიას უპირავს დროებით, დიდ სახელმწიფოებთან შეთანხმებით გადასწყვეტენ თვით მოკავშირენი. დიდ წინააღმდეგობას გამოიწვიეს ადრიანოპოლის საკითხი. ბულგარელები გადაჭრით აცხადებენ: ან ადრიანოპოლი, ან ომის განახლება. მოკავშირენი ერთსულოვანი რიაან ბულგარელებთან ამ საკითხში. ერთმა დიპლომატმა სთქვა: ადრიანოპოლის საკითხს რუსეთი გადასწყვეტს ბულგარეთის სასარგებლოდაო, იგი კავკასიის საზღვრებიდან მუქარით ძალას დაატანს ოსმალეთს, რომ დათმობის გზას დაადგესო. ამრიგად ევროპის სახელმწიფოები ამ თავითვე ჩაერევიან სამშვიდობო მოლაპარაკებაში. ასეთი მოვლენა, რასაკვირველია, ფასს უკარგავს ბალკანეთის კავშირს, რომელმაც პირდაპირ ოსმალეთს უნდა გაუსწოროს ანგარიში.

ჩერაოგორია ფრთხილად არის.

ვენა. ჩერნოგორიამ თავისი საუკეთესო ბატალიონი სკუტარიდან ავსტრიის საზღვრისკენ გაგზავნა. ასეთი საქციელი იმ გარემობამ გამოიწვია, რომ ავსტრიას ლოვჩენის მთებზე უჭირავს თვალი.

ბულგარეთის იმედი.

სოფია. მთავრობის წრეებში იმედოვნებენ, რომ მშვიდობიანობა მალე ჩამოვარდება. მინისტრმა თოდოროვმა განუცხადა დეპუტატებს, სახელმწიფოების დახმარებით სამშვიდობო მოლაპარაკება ორი კვირის განმავლობაში დასრულდებაო.

გალკანეთი და ევროპა

დეპეშები.

18 ქრისტიშობისთვე.

ვენა. ზედა პალატა. ბერნეიტერმა სთქვა, რომ ლონდონში მშვიდობიანობის სუნი დატრიალდა, რაც იმედ გვაძლევს დახლართულ საკითხების მშვიდობიანის გზით გადაწყვეტისას. მოლაპარაკე სიამოვნებით აღნიშნავს, ავსტრიის მოთხოვნილების შეწყნარებას ალბანეთის დამოუკიდებლობაზე და ადრიატის ნავთსადგურზე. იმედია, ამბობს მოლაპარაკე, ალბანეთის საზღვრები დადებული იქნება საერთაშორისო თანხმობითო, მომხსენებელი პრინერი მოითხოვს, შეიცვალოს ვაჭრობის პოლიტიკა სერბიის მიმართ, მშვიდობიანობის და მეგობრობის განსამტკიცებლადო.

გაზეთებიდან.

ლონდონი. ავსტრიამ ახალი საკითხი აღძრა, რომელიც ადრიატიკის ნავთსადგურის საკითხს არ ჩამოუვარდება—სკუტარის შესახებ. ავსტრია თხოულობს, რომ სკუტარი ალბანეთის მომავალ ავტონომიის ფარგალში შევიდეს; რითაც სრულიად ეკარგება მნიშვნელობა სანჯიოვანი—დომედუას ნავთსადგურს, რომელიც ჩერნოგორიას უნდა დაეთმოს. ასეთი საკითხი ავსტრიას პირველად არ აღუძრავს. ომის დაწყებისთანავე ავსტრიამ წინადადება მისცა ჩერნოგორიას ლოვჩენის მთების დათმობის თაობაზე, რომელიც ავსტრიის ნავთსადგურ კატაროს ჰპატრონობს, ნაცვლად ამისა იგი დახმარებას ჰპირდებოდა ჩერნოგორიას სკუტარის შეძენის საკითხში. მაგრამ, როდესაც მეფე ნიკოლოზმა ამაზე უარი უთხრა, ავსტრიამ სამაგიერო გადაუხადა სკუტარის საკითხის აღძრით. ახალი მოთხოვნილების წამოყენებით ავსტრიამ სრულიად გაბათილა თვისივე განცხადება, რომ ბალკანეთის საკითხში ტერიტორიის შემატებით არა გარ დაინტერესებულიო.

ევროპის დიდი კონფერენცია.

პეტერბურგი. ავსტრია-სერბიის დავის მშვიდობიანად გადაწყვეტამ დაჰბადა ახალი აზრი ევროპის დიდი კონფერენციის მოწვევისა, რომელიც მიიღებს და დაადასტურებს ყველა იმ გადაწყვეტილებას, რომელიც ელჩთა ლონდონის კონფერენციამ შეიმუშავა. ასეთი კონფერენციის მოწვევას თანაგრძნობით მიეგება მთელი ევროპა. დიპლომატურ წრეებში ჰფიქრობენ, რომ განზრახულ კონფერენციის შესაკრებად პარიზზე უკეთეს ადგილს ვერ მოსძებნიანო.

ავსტრიის გეგმა.

პარიზი. გაზ. „ჟურნალ“-ში დაბეჭდილია აზრი პოლონელ გამოჩენილ მაგნატისა, რომელიც ფრანც-იოსებისა და მემკვიდრის დიდ მეგობრად ითვლება ერცჰერცოგის განზრახვა მეტად ფართოა—უთქვამს მაგნატს—მას ჰსურს ახლანდელ ავსტრიის ნაცვლად შეჰქმნას ძლიერი ფედერაცია, ავსტრიისა, უნგრეთისა, ბოჰემიისა, პოლონეთისა, სურბიისა და ჩერნოგორიისაგან, რომელთაც შეუერთდება აგრედვე ავსტრიის სამხრეთი სამფლობელოები. ფრანც-ფერდინანდი ჰფიქრობს, რომ ბულგარეთი არ იქნება ასეთი კომბინაციის წინააღმდეგი.

რუმინიის პრეტენზია.

ვენა. სარწმუნო წყაროებიდან იუწყებიან, რომ ელჩთა კონფერენციაზე რუმინია წინადადებას შეიტანს, რათა კუცო-ვალახებით დასახლებული ნაწილი მაკედონიისა ალბანეთის მომავალ ავტონომიას შეუერთდეს. ამ წინადადებას ავსტრიის გავლენას აწერენ.

დეპეშები

(დეპეშათა ჰეტერბ. სააგენტო)

საზღვარ-გარედ

18 ქრისტეშობისთვე

სპარსეთი.

თავრიზი. ეს მეორე დღეა სატელეგრაფო სადგურთან აუარაბელი ხალხი იდგა; ყველა წოდების წარმომადგენელნი შეკრებილან ბაქტიარის კაბინეთის შეცვლაზე მოსალაპარაკებლად. ქუჩები ხალხით არის გაჭედილი. თერანი სდუმს.

ჩინეთი და მონგოლეთი.

ურგა. მონგოლეთის მთავრობამ მიიღო ცნობები, რომ ჩინეთის მთავრობამ შეიპყრო შიდა მონღოლეთის ულანჯაის სეიმის პრეზიდენტი ლხავანობრო და კუკუხოტოში გაგზავნაო.

ინდიანაპოლისი. რკინის გზის მოსამსახურეთა კავშირის პრეზიდენტს, დინამიტის პროცესის მონაწილეს, 7 წლის კატორღა მიუსაჯეს.

ნიუ-იორკი ასიათასი მკვრივი ქალი გაიფიცა. ქალაქში არეულობაა.

რუსეთი.

ტაშკენტი. დაიწყო საპიორთა ათი ოფიცრის საქმის გარჩევა, რომელთაც უმოქმედობა ჰბრალდებათ საპიორთა ივლისის აჯანყების დროს

პეტერბურგი. გამოაქვეყნეს საერობო ფინანსების გასაუმჯობესებელი კანონი.

პეტერბურგი. 500 მანეთით დაჯარიმეს „ლუჩი“-ს რედაქტორი წერილისთვის—„ვინ არის აგიტატორი?“.

მოსკოვი. ჰლექთან მებრძოლ ლიგის კრება დასრულდა. შემდეგი კრება მოხდება მომავალ მაისს პეტერბურგში.

პეტერბურგი. 18 ქრისტიშობისთვეს არქიერ სერგეის თავმჯდომარეობით მოხდა საეკლესიო კრების წინასწარი თათბირი. თათბირმა დაადგინა პატრიარქის ასარჩევი წესები. პატრიარქს ირჩევს რუსეთის არქიერთა კრება, პატრიარქად არჩევა შეიძლება ყველა არქიერისა, რომელსაც უმწიკვლოდ შეუსრულებია არქიერის თანამდებობა 10 წლის განმავლობაში და მაღალ თანამდებობის შესაფერი სწავლა მიუღია.

რუსეთი

კულიაბკოს საქმე.

კიევის სამოსამართლო პალატაში წოდებათა წარმომადგენლების მონაწილეობით, დაიწყო კულიაბკოს საქმის გარჩევა. კულიაბკოს საქმე ერთი რგოლია მთელ საქმეთა ჯგუფისა, რომელიც დაკავშირებულია სტოლიპინის მოკვლასთან.

კულიაბკოს სახე უსიცოცხლო აქვს, თითქოს ავად არისო.

თავმჯდომარე. სცნობ თუ არა თავს დამნაშავედ?

კულიაბკო არა.— კულიაბკო შუამდგომლობს საქმის გარჩევა გადაიდოს, რაც სენატის თვისაც აქვს ნათხოვნი. პალატამ კულიაბკოს შუამდგომლობა არ შეიწყნარა და საქმის განხილვას შეუდგა.

კულიაბკო. „ჩემი ჩვენების ჩამორთმევა ხალხის დაუსწრებლივ უნდა მოხდეს, რადგანაც სამსახურის საიდუმლოებას ეხება“. ხალხს დარბაზი მიატოვებინეს.

კულიაბკოს ჩვენების ჩამორთმევამ საათნახევრამდე გასტანა.

ამის შემდეგ ხალხი კვლავ შეუშვეს დარბაზში. დამცველნი კვლავ შეეცადნენ საქმე გადადებულიყო, მაგრამ ცდამ უნაყოფოდ ჩაიარა.

სასამართლო შეუდგა მოწმების გამოკითხვას. ყველაზე საგულისხმო გამოდგა საიდუმლო პოლიციის აგენტთა უფროსის **დემიდუკის** ჩვენება იგი მოჰმჩივანის მოწმეა. მოწმის ჩვენებით, რამდენიმე თვის წინად, სანამ კიევის დღესასწაულები დაიწყებოდა, დამცველმა პოლიციამ ფხიზელი მოქმედება დაიწყო. გაბშირდა ჩხრეკა, დაპატიმრება, გადასახლება. სააგენტოს ახალ-ახალი ორგანიზაციები არსდებოდა. ჯაშუშები მოედვნენ მთელ გუბერნიას, საზღვარ გარედაც გაიგზავნა რამდენიმე რაზმი აგენტებისა. აუარებელი თანამშრომლები მოიწვიეს. ფული დიდ ძალი იხარჯებოდა.

დაცვის მოწმენი ამბობდნენ, რომ კულიაბკო ძლიერ უბრალოდ და სადად სცხოვრობდა.

ბრალმდებელი მოითხოვდა კულიაბკოს დასჯას, რადგანაც ბრალდებული იმ დიდ მნიშვნელოვან დროს, შესაფერად ვერ ჰმოქმედებდა.

დამცველნი ამტკიცებდნენ, რომ კულიაბკოს მოქმედებაში არავითარი ბოროტი განზრახვა არ ყოფილაო. სასამართლომ კულიაბკო დამნაშავედ სცნო სახელმწიფო ფულის გაუფრთხილებლობაში და მიუსაჯა ერთი წლისა და ოთხი თვის ციხე.

პეტერბურგის ახალი მიტროპოლიტის პირველი განკარგულებანი.

12 ქრისტიშობისთვეს, პეტერბურგის სასულიერო აკადემიის რექტორი ეპისკოპოზი გიორგი და აკადემიის პროფესორი წარსდგნენ პეტერბ. ახალ მიტროპოლიტის წინაშე. „რ. მ.“ სიტყვით მიტროპოლიტსა და რექტორ შორის შემდეგი ბაასი მოხდარა:

— ყველა სტუდენტი ესწრება დილის ლოცვას?

— არა.

— ლექციებს ყველა ესწრობა?

— არა.

— წირვა-ლოცვაზე ყველა დაიარება?

— არა.

— ისე უნდა მოხერხდეს, — სთქვა მიტროპოლიტმა, რომ ყველა სტუდენტი დილის ლოცვისთვის ადგეს ხოლმე. ყველა ლექციები მოისმინოს და წირვა-ლოცვაზე იაროსო.

აქამდის სასულიერო აკადემიის სტუდენტები ამ მხრივ თავისუფალნი იყვნენ. მეორე დღეს დილით რექტორმა დაიარა საძილო ოთახი და სტუდენტები დილის ლოცვისთვის გააღვიძა.

თეატრი და ხელოვნება

ქართული თეატრი დღეს, 20 ქრისტიშობისთვეს, ქართული დასი წარმოდგენს გუნიას საბუთებით შესანიშნავ კომედიას „ლირას“. ლირის როლში პირველად გამოვა დღეს მობენეფისე. წარმოდგენისათვის შემზადებულია ახალი ტანსამოსი, დახატულია ახლად დეკორაციები. წარმოდგენაში მონაწილეობას მიიღებენ დასის საუკეთესო ძალები.

წერილი რედ. მიმართ

ქართულ გიმნაზიასთან არსებულ უფასო სასადილოს სასარგებლოდ კნ. ეკ. ლ. ჯანდიერისამ შეაგროვა ფული. სია შემომწირველთა:

ინჟენერმა ლორენციმ 5 მან.; ზ. ი. ანდრონიკაშვილმა 3 მან., მღვდ. ახმეტელაშვილმა 1 მ. 50 კ., თითო მანეთი: ლაკერბაიამ, ვ. ვ. მელკოვნიკოვამ, თ. ლ. აფხაზმა, ნ. ზ. ჭავჭავაძემ, გ. ვაჩნაძემ, გ. რ. ვაჩნაძემ, კნ. ქეთ. აფხაზისამ, მ. რ. ვაჩნაძემ, დ. ზ. ვაჩნაძემ, ა. ვაჩნაძემ, დ. ვაჩნაძემ, ე. ზირახავამ, ნ. ზირახავამ, ი. ზ. ვაჩნაძემ; ათ-ათი შაური: კ. თარელიშვილმა, მ. ასფუროვმა, ე. ტურიაშვილმა. სულ 25 მან.

ყველა ზემოხსენებულ შემოწირველთა და შემკრებელს უღრმეს მადლობას უძღვნის უფასო სასადილოს

გამგეობა.

ბ-ნო რედაქტორო!

ნება გვიბოძეთ თქვენის გაზეთის საშუალებით უღრმესი მადლობა გამოვუცხადოთ: „Закавказье“-ს, „კლდის“, „მერცხლი“-ს და მშაკი-ს რედაქციებს, რომელნიც მიმდინარე წელში უფასოდ უგზავნიან დიდუბის ბიბლიოთეკას თავიანთ გამოცემებს აგრედვე უგულოთადეს მადლობას მოვახსენებთ: ქ.ქ. განდეგილს, მარიამ გელეიშვილისას, ბ.ბ. დავით კარიჭაშვილს, ჰ. მირიანაშვილს, დ. კილოსანიძეს, ჰ. გელეიშვილს, კ. კანდელაკს, ტომაშევსკის და თეთმალდტიანცს, რომელთაც ძვირფასი წიგნები შემოსწირეს ბიბლიოთეკას.

დიდუბის ბიბლიოთეკის გამგეობა.

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. ჯურღელაშვილი.

განცხადებანი

№ 4711

სქელი კუდრი

კანს ხავერდ-სავით ანაზებს და ალამაზებს

ფერდ. **მიულგენსი**

კოლოფი 40 კაპ. — პარფიუმერია № 4. 11

მისი იმპერატ. უდიდ. სახალხის იჯარადარი.

1434.

დიდი ხნის გამოცდილი მკერავი ქალი

ვღებულობ საკერავს

ძ. ლებისა და ბავშვების კაბებს.

საქმეს ვაბარებ სუფთად, საჩქაროდ, ძრიელ ნაკლებ ფასად. ამავდროვე **ვიყავნ შეგირდებს**, ვა წავლი მორიგების დაკვალად.

მისამართი: ჰავჰავაძის ქუჩა № 12 **ხომასურიძე.** 1603.

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოვ.-დღე ნაშუადღ. 2—3 ს. სადამ. 6—7 ს. ხუთშაბ. მხოლოდ დილ. 8—9 ს. კვირ. ავადმყ. არ იღებს. მოსკოვის ქუჩა, № 3, ს. ჯაბაშვილისა.

სამშობიარო თავშესაფარი თუხარელისა,

გოლოვინის პროსპექტისა და გრიბოედოვის ქუჩის კიმში, № 34, ფეოდოსიის ექიმის გასწვრივ. იღებენ ფეხმძიმე და მშობიარე ქალებს დღე და ღამ ყოველ დროს. ცალკე ხომრებიც არის ხელმისაწვდომ ფასებში ყველა ზოგადოც. ორ-საწოლიანი ოთახი 2 მან და მომშობიარებისათვის 6 მან. არის საზოგადო ოთახში ხელმისაწვდომ ფასში, დღე-ღამე ჩიან. იღებენ დედათა ავადმყოფობით სნეულთა და საბებიოს საქმისათვის. ძიძებსა და ლებს ყოველ დღე, დილის 1—2 ს. დაქილ. მოწმებს. თავშესაფარის გამგე ექიმი ს. გ. **მიკირტუმოვი.** 1037.

მუხრანის კერძო
სამკურნალო
საწოლი კრაოტებით.

19 თებერვლის ქუჩა, იგივე ძიყე, № 48, ახალ მუხრ. ხიდის პირდაპირ, **ტელეფ № 370** დასაწოლად ავადმყოფნი მიიღებიან ყოველ დროს, ხოლო გასასინჯად ფეხზე მოსიარულე ავადმყოფნი მიიღებიან დანიშნულ დროზე შემდეგ ექიმების მიერ:

შინაგანი სნეულებანი, ბავშვთა და მიახრდილ.	სპეკტიორი გ. მ.	. . .	8½—9½ ს.
	გაზაზოვი ა. ა.	. . .	10—11 ს.
	იაშვილი ა. ო.	. . .	11—12 ს.
	აბაკელია ი. კ.	. . .	12—1 ს.
	ღოღობერიძე გ. მ.	. . .	12½—1½ ს.
სადოსტაქრო სნეულებანი:	გრიგორიანი ა. ი.	. . .	11—12 ს.
	მელკონიანი გ. ა.	. . .	12—1 ს.
	ზაში ი. ი.	. . .	9½—10½ ს.
საშვილ. და მკერდის სნეულებანი.	გრიგორიანი ა. ი.	. . .	11—12 ს.
სნეულებანი საშვილ. და საბად. ბილ.	ექიმი-ქალი საყვარელიძე დ. გ.		11—12 ს.
	ღოღობერიძე	. . .	12½—1½ ს.
სნეულებანი ყელის, ცხვირ. და ყურის	შტრეიხერი მ. ა.	. . .	12 12½ ს.
ცხელ. სნეულებანი	შაპელნიკოვი გ. ი.	. . .	1½—2½ ს.

ფასი განისაზღვრება 5 მან. დღეში. ცალკე ოთახი 5 მან. ოპერაციე ი მორიგებით. **შეშხაპუნება წამლებისა „606“** და **„914“**, ყვავილი აცრა, ელექტრონით წამლობა, ძის განისაზღვა, დაზელა მასაჟი, მოწმობის შედგენა და სხვა. შეღავათიანი ფასებით 1581

კავკასიის მეფუტკრეობის საზოგადოება
აცხადებს, რომ ქრისტიშობისთვის 20-დან 31-დე გაიხსნება
ღრი ბაზარი თაფლისა.

1 მოთავსდება კავკასიის საიმპერატორო სამეურნეო საზოგადოების დარბაზში.

2 ვერის დალმართზე ანანოვის სახლში.

შესვლა უფასოა. 877.

სორაპანის გამოცემა

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდად **„კედლის კალენდარი 1913 წ.“, შედგენილი გრიგოლ ჩარკვიანის მიერ.** კალენდარი დასურათებულია მრავალი სურათებით, შეკრულია თუნუქით, კარდონი დაბეჭდილია 4 ფერი საღებავით. იყიდება ყველგან. ფასი 40 კაპ.—დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდათ აგრეთვე **„სახალხო კალენდარი“ 1913 წ., შედგენილი მ. გაჩეჩილაძის მიერ.** კალენდარი დასურათებულია აყარებელი სურათებით. ფასი 20 კ.—გამყიდველებს %%-ს დაეთმობათ. ადრესი: ტფილისი. სტამბა „სორაპანი“. 849

1553

გამოსულია და იყიდება
ი. გედევანიშვილის პიესა
„გაქცევა“
დრამა 3 მოქმედ. ფასი 25 კ.

მიუღიდეთ საყურადღებო გემოს მარცვლოვანი, ქვირითის (კავიარ.) ხიზილალა,

თევზის მრეწველნი

ძმ. კევკელოვები.

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.

ტელეფონი № 712.

1131

იმერული შამპანიური
ღვინოები,
ფილიპე ნიკოლოზის ძის ჭელიძისა (ქუთაისი),
„კოლხიდა“ და „თამარა“-

მოიპოვება გასასყიდად ტფილისში:
1) ვაგზლის ქუჩაზე, ზ. დ. თოიძის სპეკულატორნომიო მაღაზიაში და
2) მიხეილ. პროსპ. № 5, ა. ზ. ბერელაშვილის ღვინის საწყობში.

ფასები 1—20 კ. 1 50 მან. ფირმა დაჯილდოვებულია რუსეთის გამოფენებზე ერთი ოქროსი და ოთხი ვერცხლის მედლებით. 1560

სავაჭრო და მრეწველობის სამინისტროს უწყებაში მყოფი
ნ. ვ. აბრავიანის
საბუღალტრო კურსები
(არსებობს 1895 წ.)

ავტორი „ბუღალტერიის სახელმძღვანელოსი“, რომელიც მოწონებულია ვაჭრ. და მრეწ. სამინისტროს მიერ.

ორივე სქესისათვის **კურსი 4 თვისაა** ყოვლ-დღიური შეცადინეობით.

სწავლა იწყება 15 იანვრიდან, 1913 წ. კურსებზე ასწავლიან ბუღალტერიისა ტ სხვა სავაჭრო ცოდნათა საგნებს მრეწველობის სხვა ტ სხვა დარგიდან, მაზუთისა ტ ნავთის მრეწველობაზე—ყოველნაირ წესით. დახელოვნება ორმაგ იტალიურ სისტემაში. კომერც. არითმეტიკა, კომერც. მიწერა-მოწერა, სავაჭრო უფლება, საველსილო წესდება, პოლიტიკური ეკონომია, არითმეტიკა ჩოთქზე, ლამაზი წერა, ხელის განწორება, მსურველთათვის **უცხო ენები**, სტენოგრაფია ტ რემინგტონი. **მასწავლებელნი**—სპეციალისტნი უმაღლეს სწავლით, პრაქტიკულად და თეორეტიულად ყოველ ცალკე საგანში მომზადებულნი. **ატესტატები** სამინისტროს ნებართვით. პროგრამები და წესები უფასოდ ეძლევათ. თხოვნები მიიღება ყოველ-დღე 9—11 საათამდე და 5—7 საათამდე.

ნაკლებ მომზადებულთათვის კურსებთან არსებობს მოსამზადებელი განყოფილება რუსულ ენისა და ანგარიშისა.

წერილობით და პირადად მიჰმართეთ კურსების დამაარსებელს: ნიკოლოზის ქ., 22, საკუთ. სახლი. **ტელეფ. № 744.** (თ. 1644. 9)

ექიმი შ. ა. მიქელაძე იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საათებს ... 1—2½ საათ. ქალაქის ქ., № ...

ექიმ ნავასარდიანის პირველი კერძო სამკურნალო
დაარსებულია 1880 წელს.
(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დილით:

„606“—11—12 ს. შეშხაპუნება კონსულტატიურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. აგასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შიდაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელ.სა.

მ. გ. პეტრისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინ. ანი საბაგშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელ ქიანი** 1—2 ს. საბებიო დ. ქალების ავად.

საღამოთი:

მ. გ. პეტრისიანცი: 6—7 საათ. რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთა ვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები, მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის 1078 დოქტორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**

ქირავდება სახლი
1, 2 და 3 ოთახიანი
ავეჯით და უავეჯოთ, სახელმწიფო ბანკის გასწვრივ, ბარონის ქუჩა № 14. 874

ქართულ ენაზე ჭრა-კერვის წიგნი
თვით-მასწავლებელი 128 ნახატით, ახალი მეთოდი. ექვსი ნაწილი: ქართული, იმერული, ევროპიული, თეთრეული მანდილოსანთ და ბავშვთათვის. ჟურნალების მოხმარება შედგენილი და გამოც. **სოფიო ი. სიმონოვის მიერ.** ყდით 3 მ., გაგზავნით 3 მან. 50 კ. ვინც ათზე მეტს იყიდის ფოსტის გასაგზავნი არ გადახდება. წიგნის გამოწერა შეიძლება ფასდადებითაც.

მისამართი; Телавъ, школа кройки и шитья Соф. Іос. Симоновой. Бульварный пер., 2, соб. д. 1231

ფეხსაცმელები
თომა დ. ჯანყარაშვილის
მაღაზია-სახელოსნოში.

მუხრანის ქ. № 2. ყოველნაირი: საკუთარი და პეტერბ. მეხანიკური ნაწარმოები. 683.

ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ

მაღაზია ოქროსი, ვერცხლისა, მელხიორისა და ოპტიური ნივთიერებისა—საათებისა

ა. ნ. გოლდშტეინისა.

გირჩევთ შეიძინოთ მეტის მეტად იაფფასად ყოველგვარი საათები, ოქროსი, ვერცხლისა და მელხიორის ნივთები. ეკისრულობთ საათებისა და ყოველგვარ ოქროს ნივთეულს დამზადება და შეკეთებას, აგრეთვე მონოგრამ. და წარწერებს გაკეთებას. 1579

მოითხოვეთ სწორი და მკვიდრი საათი!
სხვა იაფ ფასიან საათებს ნუ გამოუდგებით!
კარგსაათს ყოველთვის შერჩება თავისი ღირებულება.
პარიზის უკანასკნელი ახალი ამბავი!

საათი „ხრონომეტრი“-ს სისტემისა 5 მ. 25 კ. 60 მან. თანაოროსა საათის მაგიერი, გირჩევთ **„ხრონომეტრს“**. რომელიც მოყვანილობითა და მოხდენილობით ოქროსს არ ჩამოუვარდება, „ხრონომეტრის“ ლითონის კარგი ღირსებისა და ძის გამძლეობაზე 10 წლის თავდებობას ვაძლევ. სრულ ოქთ, რადგ ნაც ელექტრონის საშუალებით მისი სახუთრაც დაფარულია 40 კარატ. ოქროს ქსელ სევდით. ეს საათი ნამდვილი შეეცადრულია ახალი ოქროსი, კაცებისა თუ ქალებისა ხუფიანი სამ ქსელ სახურავიანი, იმართება თავის ბულღით 40 საათი ერთხელ, მუშაობს წყრიალით. 15 ქვიანი, პრტყელი, როგორც სურათზე მოსჩანს, ძალიან გავრცელებულია და მთელ ევროპაში მოდებული. საათის ფასი 5 მ. 25 კ. 2 ცალი—10 მ, 4 ცალი—19 მ. 50 კ. ფასები ნაკლები დავადგთ, რადგანაც გვინდა ყველას შევაძლებინოთ მისი შეძენა. გასაგზავნი, ბაჟიანად,—40 კ., (ციმბირში—75 კ.) ყოველ საათს უფასოდ ვაყოლებთ მოხდენილ ნამდვილ ახალ ოქროს ძეწკვს სურვილისამებრ ორეცს, ბრელოკით და ზამშის საათის ბუდით. საათს წუთი-წუთზე შესწორებულს ვგზავნით 6 წ. თავდებ., ფასდადებ. და უშეფოდ.

Берлинъ 35 Berlin
I. STRUMFELD
Klosterstr. № 42.

მისამართი შეიძლება ამოსჭრათ და მაგრად დაკრათ ღია წერილს ან კონვერტს. საათის დაბარება ყველა ენაზე შეიძლება. დახურ. წერილს 0 კ. მარკა სჭირდება, ღია წერილს კი 4 კ.

მეტრლ. № 61483. 1579

იაფი ვაჭრობა მიხეილის პროსპექტზე დოქტორ ჟნოზოვის გასწვრივ

ევროპიული მაღაზია
ლამფეგისა და ჭურჭლის დეპო

პატივცემულ საზოგადოებას ვაუწყებ, რომ დღესასწაულებისა გამო დანიშნულია მეტის-მეტად იაფი ვაჭრობა **ყოველ მეტოქეობის გარეშე,** რაზედაც გთხოვთ პირადად და წერილობით. გვაძლევს აუარებელი შემკული საქონელი:

1. ლამფები ჩამოსაკიდი, სასუფრე, კედლისა, საწერ მაგიდისა და სხვა. 2. ბურბელი ფაიფურისა, ჭაშანურისა, ბროლისა, ჭიქისა, ემალიანი, მელხიორისა, სპილენძისა, ნიკელისა და ალიუმინისა. 3. სამზარეულოს მოწყობილება: დანები, ჩანგლები, კეროსინკები, ფეჩები ოთახის გასათბობად ნავთით, უსუნო და უმჭვარტლო—„ფენიკი“—75 მილ. ნიკ.—ღირს 11 მ. ლაქიანი—10 მ. 75 კ., 30 მილ. ნიკ.—7 მ. ლაქიანი 6 მ. 70 კ. 4. სამოვრები სხვა და სხვა ფირმისა და მოკვანილობისა, როგორც ყვითელი ისე ნიკელისა და ნავთით სადუღებელი. 5. მოხდენილი ნივთები სახუკრებისათვის. 6. აგრეთვე შეკეთება იაფ ფასად გვეშოვება ნაირ-ნაირი სურათებიანი საუფრე სერვიზი, ყავის მოწყობილება და ინგლისური ჯურჭლეულობა. **აქვე იყიდება ეკონომიური ლამფები—„სირიუს“.**

366 სრულის პატივისცემით **ა. ს. ეგანოვი.**

ჰარიზული მაღაზია
ძმ. საფარიანცისა და ცერ-სააკოვისა
საგანგებოდ **დღესასწაულებისათვის**
განსაკუთრებულის შეკვეთით **დამზადებულია**
საკუთარ სამკერვალოში უკანასკნელი ახალ-ახალი
შეკერილი ტანისამოსი.
მამაკაცებისა, ქალებისა და ბავშვებისათვის, მეტის-მეტად
ხელმისაწვდენ ფასად.
მაღაზიასთან გვაქვს **სამაგალითო სახელოსნო** შეკვეთის მისაღებად.
ფასები შეუფარებლად.
გოლოვინის პროსპ. სამხედრო ტაძრის პირდაპირ.
ტელეფონი № 258.
1525

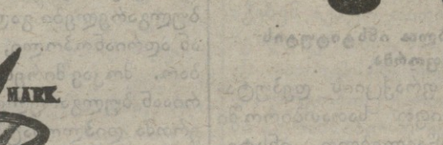

გალკანეთის
ამბების გამო
გირჩევთ, შეიძინოთ რჩეული და უფრო გავრცელებული ფირფიტები
ბოლგარელებისა, სერბიელებისა, ჩერნოგორელებისა და ბერძენთა
ჰანგებისა, საუკეთესო სამხედრო ორკესტრის მიერ შესრულებული

გრამოფონების ფირფიტებზე

შუში მარიცა...
ბერძნული,
სერბიული და
ჩერნიგორიული
ჰიმნი...

კავკასიისა და კასპიის მხარისათვის განყოფილება
ტფილისი.
გოლოვინის პროსპ. № 9.
სამხედრო ტაძრის პირდაპირ.

1512.